

30. πιστεύει ότι μια εξέλιξη που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκτήσουν οι συνθήκες συνταγματικό χαρακτήρα πρέπει να λάβει υπόψη τις συνέπειες για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Τούτο ισχύει για όλες τις πιθανές μεταβολές της υφιστάμενης ισορροπίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, οι οποίες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην εμβέλεια των αρμοδιοτήτων των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Η αυστηρή τήρηση της αρχής της επικουρικότητας έχει θεμελιώδη σημασία. Επιπλέον, μια συνταγματική εξέλιξη

πρέπει να λάβει υπόψη και να σεβαστεί την τοπική και την περιφερειακή αυτονομία, σύμφωνα με την παράδοση των διαφόρων κρατών μελών.

31. ζητεί από τον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

Βρυξέλλες, 20 Σεπτεμβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Jos CHABERT

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της κοινής μεσογειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

(2001/C 22/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στη Βαρκελώνη στις 28 Νοεμβρίου 1995·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 1998·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα της Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στη Στουτγάρδη στις 15 και 16 Απριλίου 1999·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στην Κολωνία στις 3 και 4 Ιουνίου 1999·

έχοντας υπόψη τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στην Feira στις 19 και 20 Ιουνίου 2000·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την «Ενίσχυση της μεσογειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Προτάσεις για την εφαρμογή μιας Ευρωμεσογειακής Εταιρικής Σχέσης» (CDR 371/95)⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση με θέμα «Οι τοπικοί φορείς και η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση» (CDR 125/97 fin)⁽²⁾·

έχοντας υπόψη το Ψήφισμα για την «Αποκεντρωμένη συνεργασία και το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στα πλαίσια της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης» (CDR 40/2000 fin)⁽³⁾·

έχοντας υπόψη το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την μεσογειακή πολιτική της 30ής Μαρτίου 2000·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 11ης Απριλίου 2000 να καταρτίσει, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 5, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, γνωμοδότηση με θέμα «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της κοινής μεσογειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και να αναθέσει στην επιτροπή 1 «Περιφερειακή Πολιτική, Διαρθρωτικά Ταμεία, Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή, Διασυνοριακή και Διαπεριφερειακή Συνεργασία» την προετοιμασία των σχετικών εργασιών·

⁽¹⁾ ΕΕ C 126 της 29.4.1996, σ. 12.

⁽²⁾ ΕΕ C 64 της 27.2.1998, σ. 59.

⁽³⁾ ΕΕ C 156 της 6.6.2000, σ. 47.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 123/2000 rev. 2) που υιοθέτησε η επιτροπή 1 στις 28 Ιουνίου 2000 (εισηγητής: ο κ. Chaves González (E/PSE)).

εκτιμώντας τη στρατηγική σημασία της Μεσογείου για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία επισημάνθηκε κατά τη διαδικασία που εγκαινίασε η Ευρωμεσογειακή διάσκεψη της Βαρκελώνης, το Νοέμβριο 1995·

εκτιμώντας την ανάγκη ενίσχυσης της εν λόγω διαδικασίας, αν και σε πολλές πτυχές δεν έχει ικανοποιήσει τις προσδοκίες στις δύο όχθες της Μεσογείου. Η ενίσχυση αυτή πρέπει να είναι ιδιαίτερα σημαντική στον πολιτικό τομέα με στόχο να τεθούν σε λειτουργία αποτελεσματικοί μηχανισμοί προκειμένου να μπορέσει η Ευρωμεσογειακή σύνδεση να συμβάλει στη δημιουργία μιας ζώνης ειρήνης, σταθερότητας και προόδου·

εκτιμώντας τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εγκαινιάσει μια νέα φάση στις ευρωμεσογειακές σχέσεις, η οποία αναλήφθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Feira όσον αφορά την υιοθέτηση κοινής στρατηγικής της ΕΕ για τη Μεσόγειο και η οποία θα έχει ως κύριο στόχο να δώσει μια νέα ώθηση στην διαδικασία που άρχισε στη Βαρκελώνη·

εκτιμώντας την απόφαση της Τρίτης Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης της Στουτγάρδης να διοργανωθεί στο τέλος του 2000 και κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, η Τέταρτη Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη, προκειμένου να συνεχίσουν να προοδεύουν οι ευρωμεσογειακές σχέσεις·

εκτιμώντας τις πολιτικές που χαράσσουν οι ευρωμεσογειακές περιφέρειες και δήμοι με φορείς της Νοτίου και της Ανατολικής Μεσογείου·

εκτιμώντας την απόφαση της Διάσκεψης της Στουτγάρδης να αναθέσει, στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής σύνδεσης, πρωταγωνιστικό ρόλο στις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Επίσης, οι υπουργοί που συνήλθαν στην ίδια διάσκεψη αποφάσισαν να δώσουν νέα ώθηση στην αποκεντρωμένη συνεργασία και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας κύρωσε τις προηγούμενες αποφάσεις·

εκτιμώντας ότι, με βάση τις δυνατότητες και το ενδιαφέρον της Επιτροπής των Περιφερειών και με συνεκτίμηση της ειδικής σχέσης που συνδέει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες της νοτιανατολικής ζώνης της Μεσογείου και του ρόλου που διαδραματίζουν στο πλαίσιο των πολιτικών με τις οποίες συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εν λόγω περιοχής, επιβάλλεται η διατύπωση της θέσης και η έκφραση των απόψεών της σχετικά με την κοινή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την IV Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη·

υιοθέτησε κατά την 35η σύνοδο ολομέλειας της 20ής και 21ης Σεπτεμβρίου 2000 (συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου) την παρούσα γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. Επισημαίνει ότι η κοινή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Μεσόγειο και η Τέταρτη Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη πρέπει, ενισχύοντας τη διαδικασία της Βαρκελώνης, να συμβάλουν στη δημιουργία ενός νέου πλαισίου σχέσεων που θα καταστήσει λειτουργικότερο το ήδη υφιστάμενο, θα εξαλείψει τα κενά και τα ελλείμματα που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών και θα καταστήσει σαφή την στρατηγική σημασία της περιοχής της Μεσογείου για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Συμπληρώνοντας τη Δήλωση της Βαρκελώνης και τα Συμπεράσματα της Διάσκεψης της Στουτγάρδης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας, επαναδιατυπώνει το αίτημά της για τη διασφάλιση της συμμετοχής και της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως προνομιούχων παραγόντων δημιουργίας ενός μεσογειακού χώρου ειρήνης, σταθερότητας και προόδου·
3. Θεωρεί ότι για τη διασφάλιση της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών απαιτείται η θέσπιση μίας τοπικής και περιφερειακής αρχής εντός του ευρωμεσογειακού θεσμικού πλαισίου. Στόχος της εν λόγω αρχής, στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των δύο πλευρών της Μεσογείου, θα είναι η προώθηση της σύνδεσης και η ανάπτυξη προγραμμάτων που θα περιλαμβάνουν δράσεις που θα αφορούν το σύνολο των χωρών της λεκάνης της Μεσογείου.

Η δομή και οι δυνατότητες δράσης αυτής της τοπικής και περιφερειακής αρχής θα καθοριστούν από το σύνολο των δήμων και κοινοτήτων και των περιφερειών που περιλαμβάνονται σε αυτήν, με συνεκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων εκάστης εξ αυτών.
4. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι μέχρι στιγμής δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία από τις προβλεπόμενες από τη Δήλωση της Βαρκελώνης συνεδριάσεις που θα είχαν ως στόχο την εξέταση των κοινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και την ανταλλαγή εμπειριών εκ μέρους των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η πραγματοποίηση των εν λόγω συνεδριάσεων πρέπει να αρχίσει εντός του τρέχοντος έτους.

5. Επαναδιατυπώνει το αίτημά της η αποκεντρωμένη ευρωμεσογειακή συνεργασία, στο πλαίσιο της κοινής στρατηγικής και της διαδικασίας της Βαρκελώνης IV και ως συμπλήρωμα των συμπερασμάτων της Διάσκεψης της Στουτγάρδης και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας, να αποτελέσει έναν από τους βασικούς πυλώνες στους οποίους θα βασισθεί η εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας. Για το λόγο αυτό, ζητεί να διαχειρίζονται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης συνεργασίας, τα ευρωπαϊκά κονδύλια που προορίζονται για τις συνδεδεμένες μεσογειακές χώρες.
6. Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης συνεργασίας, ζητεί τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών ενός διαπεριφερειακού και διακρατικού προγράμματος, το οποίο θα διευθύνεται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και των δύο ακτών της Μεσογείου και θα έχει ως στόχο την αντιμετώπιση του υφιστάμενου κατακερματισμού και της διασποράς και τη διασφάλιση της βελτίωσης του πολιτικού συντονισμού και της αποτελεσματικότερης χρησιμοποίησης των πόρων. Με το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει να επιδιωχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη των πληθυσμών των χωρών της νοτιανατολικής Μεσογείου, ιδιαίτερα όσον αφορά τον χωροταξικό σχεδιασμό, το περιβάλλον, την πολιτική για τις ΜΜΕ, την απασχόληση, και την οικονομική και κοινωνική πολιτική, καθώς και όσον αφορά τις πολιτικές για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων, με συνεκτίμηση των προβλημάτων της ασφάλειας, της υποδοχής και της ενσωμάτωσής.
7. Ζητεί από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και από τα κράτη μέλη να εξετάσουν διεξοδικά τις επιπτώσεις του προγράμματος MEDA, προκειμένου να διορθώσουν τις υφιστάμενες ανισορροπίες και να συμβάλουν στην δημιουργία της Ευρωμεσογειακής σύνδεσης.
8. Εκφράζει τη λύπη της διότι, παρά το σημαντικό ύψος των πόρων που προορίζονται για το εν λόγω πρόγραμμα, έχουν τεθεί σε λειτουργία σχετικά λίγα σχέδια και το μεγαλύτερο μέρος των πόρων δεν έχει ακόμη διατεθεί, και ζητεί την επιτάχυνση των διαδικασιών προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική χορήγηση τόσο των συγκεκριμένων όσο και των μελλοντικών πόρων.
9. Απαιτεί, κατά την φάση του προγραμματισμού που μόλις αρχίζει και παράλληλα με μια καλύτερη διαχείριση και περισσότερη ευελιξία των κοινοτικών προγραμμάτων, να υπάρξει συντονισμός και συμπληρωματικότητα μεταξύ, αφενός, των προγραμμάτων που αναπτύσσονται στο χώρο της Μεσογείου οι εθνικές κυβερνήσεις και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και, αφετέρου, των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων, έτσι ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνεκτικότητα και συνέργια των πόρων που προορίζονται για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των μεσογειακών χωρών. Ακόμη, ζητεί την αποσαφήνιση και τη συγκέντρωση των διαφόρων γραμμών του κοινοτικού προϋπολογισμού που αφορούν τη χρηματοδότηση δράσεων στις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου.
10. Ζητεί να διασφαλισθεί η διάθεση επαρκών πόρων στο πλαίσιο του προγράμματος MEDA II που λαμβάνουν υπόψη τη σημασία και την αναγκαία ανάπτυξη της Μεσογείου.
11. Ζητεί ο κανονισμός για το πρόγραμμα MEDA II να προβλέπει κονδύλι για την ανάπτυξη μέσω της αποκεντρωμένης συνεργασίας, και να προβλέπει τη χρηματοδότηση προγραμμάτων, όπως αναφέρεται στο σημείο 6.
12. Επαναδιατυπώνει το αίτημά της σχετικά με τον συντονισμό των διαφόρων κοινοτικών μηχανισμών που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δράσεων συνεργασίας στη Μεσόγειο. Πιο συγκεκριμένα ζητεί το συντονισμό των προγραμμάτων Interreg και MEDA.
13. Υποστηρίζει την πρόταση για την υιοθέτηση ενός συνολικού κοινωνικοπολιτιστικού προγράμματος που θα καταδεικνύει και θα προβάλλει ποικιλοτρόπως τη συμβολή του χριστιανικού, του ιουδαϊκού και του μουσουλμανικού πολιτισμού στην ανάπτυξη του μεσογειακού πολιτισμού και θα ενισχύει τις ανταλλαγές μεταξύ των τριών θρησκειών και πολιτισμών, με απόλυτο σεβασμό προς την πραγματική ιστορία της συμβολής αυτής, το μέγεθος της οποίας διαφέρει ανάλογα με τον πολιτισμό και τη γεωγραφική περιοχή που εξετάζεται.
14. Ζητεί να προσδιορισθεί ένα σαφές πλαίσιο ανάληψης δράσης, το οποίο, ενόψει της δημιουργίας μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών εντός του 2000, θα διασφαλίζει τη διαφοροποίηση και τη συμπληρωματικότητα της αγροτικής παραγωγής των χωρών της βόρειας όχθης και των χωρών της νοτιανατολικής όχθης της Μεσογείου.
15. Θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη ενημέρωση της κοινής γνώμης των χωρών και των δύο πλευρών της Μεσογείου σχετικά με τους στόχους την επίτευξη των οποίων επιδιώκει η σύναψη της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης. Για το λόγο αυτό θεωρεί σκόπιμη την ανάληψη δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποδοχή της εν λόγω διαδικασίας εκ μέρους των πολιτών. Για το λόγο αυτό, προτείνει την κατάρτιση και έγκριση ειδικού προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που να απευθύνεται ιδιαίτερα στους πολίτες και των δύο πλευρών της Μεσογείου. Στην κατάρτιση του εν λόγω προγράμματος θα πρέπει να συμμετάσχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Βρυξέλλες, 20 Σεπτεμβρίου 2000.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Jos CHABERT